

Gdy w szkołach dzieje się coś złego. Poradnik dla rodziców

Bezpłatny materiał niekazmuliczyc.pl, październik 2026. Można drukować i przekazywać dalej.

Co się wydarzyło (stan na 9.10.2026)

W tym tygodniu doszło do dwóch ataków w szkołach na Mazowszu. Po nich w mediach społecznościowych zaczęły krążyć wiadomości o „krwawym piątku”, czyli rzekomych kolejnych atakach zaplanowanych na 9 października.

Policja podała, że nic nie wskazywało, by taka akcja naprawdę istniała. Każdy sygnał był jednak sprawdzany. Policjanci skontrolowali ponad 10 tysięcy szkół i zatrzymali 10 osób (stan na 9.10) w związku z groźbami lub wywoływaniem paniki. Celowe straszenie innych to przestępstwo.

Takie plotki krążą szybko i budzą duży lęk. Lęk dzieci i dorosłych jest zrozumiały. Najwięcej możemy zrobić spokojem, rozmową i uważnością.

1. Jak rozmawiać z dzieckiem

Zacznij od pytania, nie od wykładu.

- „Słyszałeś/słyszałaś coś o tym, co działo się w szkołach?”
- „Co mówią o tym w klasie albo w internecie?”
- „Jak się z tym czujesz?”

Mów prawdę, ale dopasuj ją do wieku.

- **Przedszkole i klasy 1–3:** krótko i spokojnie, bez szczegółów. „Zdarzyło się coś złego w jednej szkole. Dorośli – nauczyciele, policja – pilnują, żeby w szkołach było bezpiecznie. Jeśli coś cię martwi, zawsze możesz mi powiedzieć.” Ogranicz wiadomości i nagrania przy małym dziecku.
- **Klasy 4–8:** dziecko już coś wie z sieci. Zapytaj, co słyszało, i spokojnie poprawiaj nieprawdziwe informacje. Wyjaśnij, czym jest plotka i dlaczego nie warto jej przysyłać dalej.
- **Szkoła średnia:** rozmawiaj jak z dorosłym. O odpowiedzialności za to, co się udostępnia, o tym, że „żart” z groźbą jest przestępstwem, i o tym, co zrobić, gdy ktoś z otoczenia mówi o zrobieniu komuś krzywdy.

Nazwij uczucia i daj na nie miejsce. Strach, złość i smutek to normalne reakcje. Nie mów „nie przesadzaj”. Lepiej powiedzieć: „Rozumiem, że się boisz. Ja też się martwiłem/martwiłam. Zobacz, co robimy, żeby było bezpiecznie”.

Dawaj poczucie bezpieczeństwa konkretnymi. Opowiedz, jak szkoła dba o bezpieczeństwo, kto pilnuje wejścia i do kogo dziecko może podejść. Zachowaj codzienny rytym: posiłki, sen, obowiązki. Przewidywalność uspokaja.

Nie zostawiaj tematu po jednej rozmowie. Wróć do niego za kilka dni: „Jak dziś w szkole? Czy dalej o tym mówią?”.

2. Plotki, „wyzwania” i groźby w internecie

- **Nie przysyłaj dalej** wiadomości o „akcjach”, nagrań z groźbami ani nazwisk osób, nawet „żeby ostrzec”. Każde udostępnienie zwiększa panikę i rozgłos.
- **Sprawdzaj w źródłach:** komunikaty policji, kuratorium, szkoły i gminy. Nie w grupach na komunikatorach.
- **Groźbę traktuj poważnie i zgłoś ją**, nawet jeśli wygląda na żart:
 - bezpośrednie zagrożenie: **112**;
 - groźba w sieci: zrób zrzut ekranu z datą i nazwą konta, zgłoś to na policję i do serwisu, w którym ją zobaczyłeś/zobaczyłaś, a potem poinformuj dyrekcję szkoły.
- **Porozmawiaj z dzieckiem o odpowiedzialności.** Groźby wobec szkoły, fałszywe alarmy i „żarty” o ataku policja traktuje jak przestępstwo. Dotyczy to także nieletnich: wtedy sprawą zajmuje się sąd rodzinny.

3. Sygnały, które warto zauważyć u dziecka i u jego rówieśników

Nie ma jednego „profilu” osoby, która zrobi komuś krzywdę. Badania nad atakami w szkołach pokazują jednak, że prawie zawsze wcześniej były **niepokojące sygnały**, które ktoś zauważył. Bardzo często sprawca też komuś mówił o swoich planach.

Zwróć uwagę, gdy dziecko albo jego kolega lub koleżanka:

- mówi albo pisze o zabiciu lub skrzywdzeniu kogoś, także „w żartach”;
- wyraźnie interesuje się atakami, sprawcami i bronią, zbiera o nich materiały;
- ma poczucie krzywdy, mówi o zemście, o tym, że „wszyscy pożałują”;
- wycofuje się, izoluje, traci zainteresowania, mówi, że „nic nie ma sensu”;
- jest dręczone lub wykluczane w grupie;
- staje się obojętne na przemoc albo ją usprawiedliwia;
- nagle oddaje cenne rzeczy, żegna się albo mówi o własnej śmierci.

Co wtedy zrobić:

1. **Porozmawiaj spokojnie i bez oskarżeń.** Pytaj otwarcie: „Widzę, że jest ci ciężko. Co się dzieje?”.
2. **Nie bagatelizuj i nie zostawaj z tym sam/sama.** Zgłoś sprawę wychowawcy, pedagogowi lub psychologowi szkolnemu.
3. **Jeśli jest bezpośrednie zagrożenie** dla dziecka albo innych osób, dzwoń pod **112**.
4. **Jeśli dziecko mówi o skrzywdzeniu siebie**, nie zostawiaj go samego i szukaj pomocy od razu (numery na końcu).

4. Co chroni dzieci na co dzień

- **Bliska relacja z dorosłym.** Dziecko, które ma z kim pogadać, wcześniej mówi o problemie.
- **Reagowanie na przemoc rówieśniczą.** Dokuczanie i wykluczanie to nie „sprawy dzieci”. Zgłaszaj je szkole i domagaj się działania.

- **Uczenie radzenia sobie ze złością i porażką.** Pomaga zatrzymanie się, nazwanie uczucia i proszenie o pomoc.
- **Wiedza o tym, co dziecko robi w sieci.** Nie chodzi o kontrolę wszystkiego, tylko o rozmowę o tym, co ogląda, w co gra i z kim pisze.
- **Zasada: zgłaszanie to nie donoszenie.** Powiedz dziecku wprost: „Jeśli ktoś mówi, że chce kogoś skrzywdzić, powiedzenie dorosłemu to pomoc, a nie skarżenie. Może uratować komuś życie, także tej osobie”.

5. Czego unikać

- Oglądania z dzieckiem relacji z miejsca zdarzeń, nagrań i zdjęć.
- Rozmów o szczegółach ataków i o sprawcach. Nie podawaj nazwisk, nie oglądaj ich profili.
- Straszania: „uważaj, bo cię zaatakują”.
- Obiecywania rzeczy, których nie da się obiecać („nic złego się nigdy nie stanie”). Lepiej: „Dorośli robią wszystko, żeby było bezpiecznie”.
- Zostawiania dziecka z lękiem na wiele dni w domu bez planu powrotu do szkoły. Pomaga raczej spokojny powrót i rozmowa z wychowawcą.

Gdzie szukać pomocy

- **112:** numer alarmowy, w sytuacji zagrożenia.
- **116 111:** Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (bezpłatny, anonimowy; także czat na 116111.pl).
- **800 12 12 12:** Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka (bezpłatny; dzwonić mogą także dorośli, którzy martwią się o dziecko).
- **Szkoła:** wychowawca, pedagog, psycholog szkolny.
- **Poradnia psychologiczno-pedagogiczna** w Twojej okolicy.

Numery i godziny pracy telefonów sprawdzono 9.10.2026. Aktualne informacje są na stronach organizacji.

Materiał ma charakter informacyjny. Nie zastępuje pomocy psychologa ani komunikatów policji i szkoły. Opracowano go na podstawie komunikatów policji i doniesień medialnych z 8–9.10.2026 oraz zaleceń dotyczących zapobiegania przemocy w szkołach (m.in. analiz amerykańskiej Secret Service National Threat Assessment Center z 2019 i 2021 r. oraz modelu oceny zagrożeń w szkołach opracowanego na Uniwersytecie Wirginii).